

Läsnyckel

Spindelns hemlighet

Ewa Christina Johansson

Ill: Åsa Carlsson

Den här boken ingår i en serie men kan läsas fristående. De tidigare delarna heter *Tavlans hemlighet*, *Kortets hemlighet*, *Spegelns hemlighet*, *Korpens hemlighet*, *Nyckelns hemlighet* och *Sländans hemlighet*. Det är en serie kusliga berättelser där Ella är huvudperson och hennes tvillingsyster Ida bikaaktör.

Innan du läser

Läs titel och baksidestext och titta noga på omslagsbilden. Vad är det för stämning i omslagsbilden? Vad väcker den för känsla hos dig? Färgen, spindlarna, örhänget – vilken roll kan de ha i handlingen?

”Eller är det verkligen hon?”, står det i baksidestexten – fundera över hur Ella skulle kunna bli osäker på om det verkligen var hennes syster.

Vill du veta ännu lite mer innan du börjar läsa så läs igenom kapitelrubrikerna och se om du får fler ledtrådar. Fundera över vilken årstid det utspelar sig under, vem Olivia kan vara och hur kan det hänga ihop med en spindel...

Medan du läser

Vill du läsa hela boken i ett flöde går de flesta av de här övningarna lika bra att göra efter du läst ut boken.

En fladdrande låga

Hur tänker du dig att huset ser ut dit Ella flyttat med sin familj?

Vilka ljud är välbekanta hemma hos dig? Vad hör du på kvällen när du ska sova?

Varför låter det inget från Idas rum som det brukar, tror du?

Vad skulle du gjort om du hade sett ett ljus på din tomt mitt i natten?

Vem där?

Varför väcker inte Ella sina föräldrar?

Vad väntar sig Ella att se i boden, tror du? Varför blir hon lättad över det hon ser?

Månen och stjärnorna är uppe

Hur skiljer sig det Ella sett från den hon verkligen möter i boden? Gör en teckning av vad Ella tycker sig se och en av hur Ida ser ut den här natten. Försök få med alla detaljer som beskrivs i texten.

Tror du Ida väntade på någon/något? Vad är det som gör att hon verkar konstig?

Om man läst tidigare böcker i serien, exempelvis *Sländans hemlighet*, så vet man att Ida är väldigt, väldigt rädd för spindlar och insekter – varför tror du hon övervunnit sin rädsla och gått in i boden?

Ella får syn på två saker i boden. Vilka? (...Som författare kan man nämligen "plantera" saker som kanske kommer få betydelse längre fram i berättelsen, en slags "ledtrådar" till läsaren – har du några tankar om vad dessa ledtrådar skulle kunna betyda?)

Halloween

Varför frågar ingen om Idas kläder? Skulle dina föräldrar lagt märke till det eller sagt något? Läger Ella och hennes pappa märke till andra underliga saker med Ida?

Var tror du örhänget tagit vägen?

Vilken slags papper/information tror du kartongen kan innehålla?

Tror du dagen slutar med att någon av dem blir inlåst i boden? Vem isåfall?

Banankompaniet

Vet du hur gammal handstil ser ut? Kan du läsa det? Leta upp en gammal handskriven text och prova!

Vem kan Karolina ha varit? Varför kom hon på söndagar och hälsade på? Varför skickade hon bananer?

Det är ju Olivia

Tror du Ida själv är medveten om hur konstig hon är?

Vilken var Olivias och Karolinas relation, tror du? Vad hände med Olivia, tror du?

Finns det äldre porträttbilder sparade hemma hos dig av exempelvis gamla släktingar? Hur ser man att bilderna är gamla? Ta en porträttbild på en kompis eller ta en "selfie" och försök få bilden att se ut som ett foto taget för drygt 100 år sedan!

Det är något fel med örhänget

"Du letade ju efter något? Eller... sökte", säger Ella till Ida. Varför byter hon ord?

Om Ida istället hade pratat som hon brukar göra, hur skulle hon då ha sagt: "Kanske kan jag fortsätta studera under tiden som söta syster gör i ordning vår mat? Jag förmodar att syster ska laga den?"

Ella vill undersöka örhänget – varför väcker det hennes nyfikenhet?

För 100 år sedan skrev man brev för att hålla kontakten med sina nära och kära. Brev som ofta finns bevarade så att vi kan läsa dem idag. Om någon om 100 år blir nyfiken på dig, hur och var kan de då hitta liknande information?

Kan det vara mord?

Gör en filmscen som börjar med att Ella precis läst brevet fram till dess att hon reser sig ur soffan. Regissera en kompis och försök fånga Ellas tankar i ansiktsuttryck och små rörelser. Tänk på att man inte måste filma allt på en gång utan att man kan göra klipp och växla mellan hel-, halv- och närbild.

Vad är det som gör att även Ellas skugga förändras nu, tror du?

Det här är inte något skämt

Hur hade Ida påverkats om hon haft båda örhängena tror du?

Varför tror Ida/Olivia att Karolina mördat henne?

Berätta varför, kära syster

Olivias/Idas handlande är ju både skrämmande och olämpligt men går det också att förstå och kanske känna medkänsla med henne?

Slutet

Tror du Olivia är nöjd med svaret hon fått? Tror du Ella som började forska i "mordet" är nöjd?

Efter läsningen

Vad minns du tydligast från boken?

Vad tyckte du bäst om i boken? Är där något du inte tyckte om eller undrar över?

Vilken händelse i boken var mest spännande tycker du?

*

I början av boken berättar Ella att föräldrarna tänkt riva trädgårdsboden. Tycker du den skall rivas? Varför/varför inte?

*

Banankompaniet är faktiskt ett företag som finns på riktigt. Ta reda på mer om företagets historia! Kan det vara sant att det kunde finnas giftspindlar bland bananer? Varför finns det inte nu längre isåfall?

*

Ella får i uppdrag av sin pappa att sortera en kartong med gamla papper som tillhörde huset. Vilken historia har ditt hem? När är det byggt? Har där bott flera olika familjer innan er? Vet du något om tidigare ägare/hyresgäster?

*

Under rubriken "Början" finns en text som fungerar som prolog till resten av handlingen. Hur och varför använder en författare prologer till sina böcker?

*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!